

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

60. årgang

5. oktober 2017

Indhold

IV Oplysninger

OPLYSNINGER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER, ORGANER, KONTORER OG AGENTURER

Europa-Kommissionen

2017/C 333/01	Euroens vekselkurs	1
2017/C 333/02	Udtalelse afgivet af Det Rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål på mødet den 19. juni 2017 om et udkast til afgørelse i Sag AT.40013 — Lyssystemer — Referent: Ungarn	2
2017/C 333/03	Høringskonsulentens endelige rapport — AT.40013 — Lyssystemer	3
2017/C 333/04	Resumé af Kommissionens afgørelse af 21. juni 2017 om en procedure i henhold til artikel 101 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og artikel 53 i EØS-aftalen (Sag AT.40013 — Lyssystemer) (meddelt under nummer C(2017) 4100 final)	4

Revisionsretten

2017/C 333/05	Særberetning nr. 13/2017 — »Et fælles europæisk jernbanetrafikstyringssystem: Vil det politiske mål nogensinde blive til virkelighed?«	7
---------------	--	---

OPLYSNINGER VEDRØRENDE DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE SAMARBEJDSOMRÅDE

EFTA-Tilsynsmyndigheden

2017/C 333/06	Statsstøtte — Beslutning om ikke at gøre indsigelse	8
---------------	---	---

IV

(Oplysninger)

OPLYSNINGER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER, ORGANER,
KONTORER OG AGENTURER

EUROPA-KOMMISSIONEN

Euroens vekselkurs ⁽¹⁾

4. oktober 2017

(2017/C 333/01)

1 euro =

Valuta	Kurs	Valuta	Kurs		
USD	amerikanske dollar	1,1787	CAD	canadiske dollar	1,4678
JPY	japanske yen	132,47	HKD	hongkongske dollar	9,2007
DKK	danske kroner	7,4427	NZD	newzealandske dollar	1,6403
GBP	pund sterling	0,88768	SGD	singaporeanske dollar	1,6023
SEK	svenske kroner	9,5425	KRW	sydkoreanske won	1 342,67
CHF	schweiziske franc	1,1456	ZAR	sydafrikanske rand	15,9832
ISK	islandske kroner		CNY	kinesiske renminbi yuan	7,8163
NOK	norske kroner	9,3533	HRK	kroatiske kuna	7,5051
BGN	bulgarske lev	1,9558	IDR	indonesiske rupiah	15 857,61
CZK	tjekkiske koruna	25,886	MYR	malaysiske ringgit	4,9830
HUF	ungarske forint	311,20	PHP	filippinske pesos	60,071
PLN	polske zloty	4,2971	RUB	russiske rubler	67,8176
RON	rumænske leu	4,5808	THB	thailandske bath	39,274
TRY	tyrkiske lira	4,2016	BRL	brasilianske real	3,6929
AUD	australske dollar	1,4986	MXN	mexicanske pesos	21,3870
			INR	indiske rupee	76,6410

⁽¹⁾ Kilde: Referencekurs offentliggjort af Den Europæiske Centralbank.

Udtalelse afgivet af Det Rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål på mødet den 19. juni 2017 om et udkast til afgørelse i Sag AT.40013 — Lyssystemer

Referent: Ungarn

(2017/C 333/02)

1. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at den konkurrencebegrænsende adfærd, som udkastet til afgørelse omhandler, udgør en aftale og/eller samordnet praksis mellem virksomheder som omhandlet i artikel 101 i TEUF og EØS-aftalens artikel 53.
 2. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i dens vurdering af det produktmarked og geografiske marked, der er omfattet af aftalen og/eller den samordnede praksis, i udkastet til afgørelse.
 3. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at de virksomheder, som udkastet til afgørelse er rettet til, har deltaget i én samlet og vedvarende overtrædelse af artikel 101 i TEUF og EØS-aftalens artikel 53.
 4. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at formålet med aftalen og/eller den samordnede praksis var at begrænse konkurrencen som omhandlet i artikel 101 i TEUF og EØS-aftalens artikel 53.
 5. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at aftalen og/eller den samordnede praksis var i stand til at påvirke samhandelen mellem EU's medlemsstater mærkbart.
 6. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i dens vurdering, hvad angår overtrædelsens varighed.
 7. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionens udkast til afgørelse med hensyn til afgørelsens adressater.
 8. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at de virksomheder, som dette udkast til afgørelse er rettet til, bør pålægges en bøde.
 9. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at retningslinjerne fra 2006 om metoden for beregning af bøder, der pålægges i henhold til artikel 23, stk. 2, litra a), i forordning (EF) nr. 1/2003, finder anvendelse.
 10. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen om bødernes grundbeløb.
 11. Det rådgivende udvalg er enig i varigheden af den periode, der skal ligge til grund for beregningen af bøderne.
 12. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at der ikke foreligger hverken skærpende eller formildende omstændigheder i denne sag.
 13. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at bøderne nedsættes i overensstemmelse med samarbejdsmeddelelsen fra 2006.
 14. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at bøderne nedsættes i overensstemmelse med forligsmeddelelsen fra 2008.
 15. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i de endelige bødebeløb.
 16. Det rådgivende udvalg henstiller, at dets udtalelse offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.
-

Høringskonsulentens endelige rapport ⁽¹⁾**AT.40013 — Lyssystemer**

(2017/C 333/03)

Den 18. maj 2016 iværksatte Kommissionen proceduren efter artikel 11, stk. 6, i forordning (EF) nr. 1/2003 ⁽²⁾ og artikel 2, stk. 1, i forordning (EF) nr. 773/2004 ⁽³⁾ over for Valeo ⁽⁴⁾, Automotive Lighting ⁽⁵⁾ og Hella ⁽⁶⁾ (tilsammen »parterne«).

Efter forligsforhandlinger ⁽⁷⁾ og indgivelse af forligsindlæg ⁽⁸⁾ i henhold til artikel 10a, stk. 2, i forordning (EF) nr. 773/2004 har Kommissionen vedtaget en klagepunktsmeddelelse den 10. maj 2017. Ifølge klagepunktsmeddelelsen har parterne fra juli 2004 til oktober 2007 ⁽⁹⁾ deltaget i en overtrædelse af artikel 101 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og artikel 53 i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS-aftalen) bestående af konkurrencebegrænsende kontakter i EØS vedrørende prisfastsættelse af lyssystemer til motorkøretøjer og visse andre forretningsbetingelser. Parternes respektive svar på klagepunktsmeddelelsen bekræftede, at denne afspejlede indholdet af deres forligsindlæg, og at de fortsat ønskede at følge forligsproceduren.

I henhold til artikel 16 i afgørelse 2011/695/EU har jeg undersøgt, om udkastet til afgørelse kun beskæftiger sig med klagepunkter, hvortil parterne har haft lejlighed til at fremsætte deres bemærkninger. Det har jeg konkluderet, at det gør.

På baggrund heraf og i betragtning af at parterne ikke har fremsat anmodninger eller klager til mig ⁽¹⁰⁾, finder jeg, at alle parternes proceduremæssige rettigheder i denne sag er blevet respekteret.

Bruxelles, den 20. juni 2017

Wouter WILS

⁽¹⁾ I henhold til artikel 16 og 17 i afgørelse 2011/695/EU vedtaget af formanden for Europa-Kommissionen af 13. oktober 2011 om høringkonsulentens funktion og kompetenceområde under behandlingen af visse konkurrencesager (EUT L 275 af 20.10.2011, s. 29).

⁽²⁾ Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82 (EFT L 1 af 4.1.2003, s. 1).

⁽³⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 773/2004 af 7. april 2004 om Kommissionens gennemførelse af procedurer i henhold til EF-traktatens artikel 81 og 82 (EUT L 123 af 27.4.2004, s. 18).

⁽⁴⁾ Valeo S.A., Valeo Service SAS og Valeo Vision SAS.

⁽⁵⁾ Magneti Marelli S.p.A. og Automotive Lighting Reutlingen GmbH.

⁽⁶⁾ Hella KGaA Hueck & Co.

⁽⁷⁾ Der blev afholdt forligsmøder mellem juni 2016 og april 2017.

⁽⁸⁾ Parternes forligsanmodninger blev indgivet mellem [...].

⁽⁹⁾ For Valeo og Automotive Lighting begyndte overtrædelsen den 7. juli 2004, mens den for Hella begyndte den 1. januar 2006. For alle parterne er overtrædelsens ophørsdato den 25. oktober 2007.

⁽¹⁰⁾ I henhold til artikel 15, stk. 2, i afgørelse 2011/695/EU kan parter, der i kartelsager indleder forligsforhandlinger efter artikel 10a i forordning (EF) nr. 773/2004, på et hvilket som helst tidspunkt under forligsproceduren henvende sig til høringkonsulenten for at sikre, at de på effektiv vis kan udøve deres proceduremæssige rettigheder. Se også punkt 18 i Kommissionens meddelelse 2008/C 167/01 om forligsprocedurer med henblik på vedtagelse af beslutninger i henhold til artikel 7 og artikel 23 i Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 i kartelsager (EUT C 167 af 2.7.2008, s. 1).

Resumé af Kommissionens afgørelse**af 21. juni 2017****om en procedure i henhold til artikel 101 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og artikel 53 i EØS-aftalen****(Sag AT.40013 — Lyssystemer)**

(meddelt under nummer C(2017) 4100 final)

(Kun den engelske udgave er autentisk)

(2017/C 333/04)

Den 21. juni 2017 vedtog Kommissionen en afgørelse om en procedure i henhold til artikel 101 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og artikel 53 i EØS-aftalen. I overensstemmelse med artikel 30 i Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 ⁽¹⁾ offentliggør Kommissionen hermed parternes navne og afgørelsens hovedindhold, herunder de pålagte sanktioner. Der tages hensyn til virksomhedernes berettigede interesse i, at deres forretningshemmeligheder ikke afsløres.

1. INDLEDNING

- (1) Afgørelsen vedrører en samlet og vedvarende overtrædelse af artikel 101 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og artikel 53 i EØS-aftalen.
- (2) Afgørelsen er rettet til følgende virksomheder: Valeo S.A., Valeo Service SAS og Valeo Vision SAS (samlet benævnt »Valeo«), Magneti Marelli S.p.A. og Automotive Lighting Reutlingen GmbH (samlet benævnt »Automotive Lighting«) og Hella KGaA Hueck & Co. (»Hella«) (også benævnt »parterne« og hver for sig »parten«).
- (3) De produkter, der er berørt af overtrædelsen, er lyssystemer til motorkøretøjer. De virksomheder, som denne afgørelse er rettet til, var involveret i en række konkurrencebegrænsende kontakter vedrørende originale reservedele (»OES«) efter serieproduktionens ophør, herunder kontakter vedrørende priser og visse andre forretningsbetingelser.

2. BESKRIVELSE AF SAGEN**2.1. Sagsforløb**

- (4) Sagen blev indledt efter en anmodning om bødefritagelse, der blev indgivet af Valeo i januar 2012. I juli 2012 gennemførte Kommissionen uanmeldte kontrolundersøgelser, jf. artikel 20, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1/2003, efterfulgt af en række anmodninger om oplysninger, jf. artikel 18, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1/2003 og punkt 12 i samarbejdsmeddelelsen ⁽²⁾.
- (5) Automotive Lighting anmodede efterfølgende om straflempe i august 2012. Hella anmodede om straflempe i september 2012.
- (6) Proceduren blev indledt den 18. maj 2016 med henblik på at indlede forligsforhandlinger med parterne. Efterfølgende fremsendte alle parterne deres formelle anmodninger om en forligsprocedure til Kommissionen, jf. artikel 10a, stk. 2, i forordning (EF) nr. 773/2004 ⁽³⁾.
- (7) Den 10. maj 2017 vedtog Kommissionen en klagepunktsmeddelelse, der var rettet til parterne. Alle parterne besvarede klagepunktsmeddelelsen og bekræftede, at indholdet afspejlede deres forligsindlæg, og at de ønskede at følge forligsproceduren.
- (8) Det Rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål afgav en positiv udtalelse den 20. juni 2017.
- (9) Kommissionen vedtog sin afgørelse den 21. juni 2017.

⁽¹⁾ EFT L 1 af 4.1.2003, s. 1.

⁽²⁾ Kommissionens meddelelse om bødefritagelse eller bødenedsættelse i kartelsager (EUT C 298 af 8.12.2006, s. 17).

⁽³⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 773/2004 af 7. april 2004 om Kommissionens gennemførelse af procedurer i henhold til EF-traktatens artikel 81 og 82 (EUT L 123 af 27.4.2004, s. 18).

2.2. Varighed

- (10) Følgende virksomheder har overtrådt artikel 101 i TEUF og EØS-aftalens artikel 53 ved i den nedenstående periode at have deltaget i konkurrencebegrænsende praksis med hensyn til udbud af lyssystemer til motorkøretøjer.

Virksomhed	Varighed
Valeo	7. juli 2004-25. oktober 2007
Automotive Lighting	7. juli 2004-25. oktober 2007
Hella	1. januar 2006-25. oktober 2007

2.3. Opsummering af overtrædelserne

- (11) Afgørelsen omfatter udbud af lyssystemer til motorkøretøjer (»lyssystemer«) i EØS fra den 7. juli 2004 til den 25. oktober 2007, idet startdatoen for de enkelte parter varierer. Overtrædelserne har således en samlet varighed på 3 år og 3 måneder.
- (12) De produkter, der er berørt af kartellet, er lyssystemer, hvilket omfatter forlygter, kørellys, baglygter og højt monterede stoplygter, tågelygter og hjælpelygter. Lyssystemerne er solgt af leverandørerne til montering på nye køretøjer eller på eftermarkedet som reservedele eller udskiftningsdele. Kartellet omfattede udbud af lyssystemerne i EØS på OES-eftersmarkedet efter serieproduktionens ophør.
- (13) Kartellet bestod af en række konkurrencebegrænsende kontakter vedrørende priser og visse andre forretningsbetingelser. De hemmelige drøftelser omfattede tilbuds- og forhandlingsstrategier, status i forhandlingerne med kunder om prisforhøjelser, parternes position hos de enkelte kunder vedrørende prisfastsættelsesmodellerne for OES-udstyr, kundeforespørgsler om prisfastsættelse samt udveksling af oplysninger om fremtidsperspektiver og tendenser i OES-branchen.
- (14) Parterne aftalte desuden at tilstræbe en prisstigning efter serieproduktionens ophør og koordinerede med henblik på et målophør af den kontraktlige tilgængelighed af reservedele efter serieproduktionens ophør.
- (15) Kartellet har primært fungeret på grundlag af bilaterale kontakter, men der blev også organiseret mindst én multilateral kontakt. Geografisk set fandt de konkurrencebegrænsende drøftelser sted i EØS, hovedsagelig i Frankrig eller Tyskland. Mellem 2004 og 2006 udbyggede parterne gradvis deres konkurrencebegrænsende kontakter i retning af salg til alle originaludstørsfabrikanter (»OEM«), der var parternes kunder i EØS i 2007.

2.4. Adressater

- (16) Følgende juridiske personer holdes ansvarlige af Kommissionen i afgørelsen:

- a) Valeo S.A., Valeo Service SAS og Valeo Vision SAS solidarisk
- b) Magneti Marelli S.p.A. og Automotive Lighting Reutlingen GmbH solidarisk
- c) Hella KGaA Hueck & Co.

2.5. Afhjælpende foranstaltninger

- (17) I afgørelsen anvendes retningslinjerne fra 2006 for beregning af bøder ⁽¹⁾.

2.5.1. Bødens grundbeløb

- (18) For bedre at afspejle kartellets konkrete indvirkning anvendes en indikator for den årlige afsætningsværdi (baseret på OES-lyssystemernes faktiske afsætningsværdi efter serieproduktionens ophør i EØS for virksomhederne i den relevante periode af deres deltagelse i overtrædelserne) som grundlag for beregningen af de pålagte bøders grundbeløb.

⁽¹⁾ EUT C 210 af 1.9.2006, s. 2.

- (19) I betragtning af overtrædelsens art og dens geografiske udstrækning (EØS) fastsættes det variable bødeløb og tillægsbeløbet (ekstrabeløbet for at have indtrådt i kartellet) til 16 % af afsætningens værdi for overtrædelsen.
- (20) For at tage fuldt hensyn til, hvor længe de enkelte virksomheder har deltaget i overtrædelsen, multipliceres det variable beløb med det antal år eller dele af et år, hvori parterne har deltaget i overtrædelsen. Kommissionen tager hensyn til den reelle varighed af parternes deltagelse i overtrædelsen på grundlag af hele år, måneder og dage.
- (21) Eftersom adfærdens omfang, for så vidt angår berørte OEM-kunder, gradvis udvidede sig fra en række OEM-kunder til at omfatte alle parternes OEM-kunder i EØS i 2007, blev tre særskilte kundegrupper identificeret, for hvilke værdien af afsætningen er beregnet separat ved anvendelse af særskilte varighedsmultiplikatorer.

2.5.2. Justering af grundbeløbet

- (22) Der er ikke anvendt nogen skærpene eller formildende omstændigheder i denne afgørelse. Der er ikke anvendt nogen afskrækkelsesmultiplikator i denne afgørelse for nogen af parterne.

2.5.3. Anvendelse af omsætningsgrænsen på 10 %

- (23) Ingen af bøderne overstiger 10 % af de enkelte virksomheders samlede omsætning i regnskabsåret forud for afgørelsen.

2.5.4. Anvendelse af samarbejdsmeddelelsen fra 2006: bødenedsættelse

- (24) Valeo var den første, der ved at fremlægge oplysninger og bevismateriale opfyldte betingelserne i punkt 8(a) i samarbejdsmeddelelsen fra 2006, og indrømmes derfor bødefritagelse.
- (25) Automotive Lighting var den første til at opfylde betingelserne i punkt 24 og 25 i samarbejdsmeddelelsen fra 2006 og indrømmes en bødenedsættelse på 35 %.
- (26) Hella var den anden til at opfylde betingelserne i punkt 24 og 25 i samarbejdsmeddelelsen og indrømmes en bødenedsættelse på 20 %.

2.5.5. Anvendelse af forligsmeddelelsen

- (27) Efter anvendelse af forligsmeddelelsen blev de bøder, som Automotive Lighting og Hella blev pålagt, nedsat med yderligere 10 %.

3. KONKLUSION

- (28) Følgende bøder blev pålagt efter artikel 23, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1/2003:

- a) Valeo: 0 EUR
 - b) Automotive Lighting: 16 347 000 EUR
 - c) Hella: 10 397 000 EUR.
-

REVISIONSRET TEN

Særberetning nr. 13/2017

»Et fælles europæisk jernbanetrafikstyringssystem: Vil det politiske mål nogensinde blive til virkelighed?«

(2017/C 333/05)

Den Europæiske Revisionsrets særberetning nr. 13/2017 »Et fælles europæisk jernbanetrafikstyringssystem: Vil det politiske mål nogensinde blive til virkelighed?« er netop blevet offentliggjort.

Beretningen kan læses på eller downloades fra Den Europæiske Revisionsrets websted: <http://eca.europa.eu>

OPLYSNINGER VEDRØRENDE DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE
SAMARBEJDSOMRÅDE

EFTA-TILSYNSMYNDIGHEDEN

Statsstøtte — Beslutning om ikke at gøre indsigelse

(2017/C 333/06)

EFTA-Tilsynsmyndighedens beslutning om ikke at gøre indsigelse mod følgende støtteforanstaltning

Vedtagelsesdato:	13. juli 2017
Sag nr.:	80780
Beslutning nr.:	143/17/COL
EFTA-stat:	Norge
Region:	De tre amter Nordland, Troms og Finnmark
Støtteforanstaltningens navn (og/eller navnet på den støttemodtagende virksomhed):	Rejsearrangører
Retsgrundlag:	Budgetary decisions taken by the Counties Nordland, Troms and Finnmark
Foranstaltningens art:	Driftsstøtte
Formål:	Formålet er at forhindre affolkning ved at skabe arbejdspladser i turistindustrien, dvs. ved at støtte rejsearrangører, der foretager charterflyvninger (dvs. ikke rute-fly) til lufthavne i tre amter i Nordnorge.
Støtteform:	Driftsstøtte
Støttebeløb:	10 mio. NOK
Støtteintensitet:	25 %
Varighed:	Forlængelse fra 1.11.2017 til 31.12.2020
Berørte sektorer:	Rejsearrangører, der foretager charterflyvninger
Navn og adresse på den støtteydende myndighed:	The three Counties Nordland, Troms and Finnmark

Andre oplysninger:

Den autentiske udgave af beslutningen (renset for fortrolige oplysninger) findes på EFTA-Tilsynsmyndighedens websted:

<http://www.eftasurv.int/state-aid/state-aid-register/>.

ISSN 1977-0871 (elektronisk udgave)
ISSN 1725-2393 (papirudgave)

Den Europæiske Unions Publikationskontor
2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

DA